

Huis Bogaert
Keizersplein 3 te Aalst

Zijn bewoners en eigenaars, vroeger en nu.

Het pand, Keizersplein 3 te Aalst, met een oppervlakte van 4 aren 60 ca en geregistreerd op het kadaster onder het perceelnummer sectie A 1975 a, valt onmiddellijk op. Het staat los van de rooilijn (het alignement) die het stadsbestuur in februari 1792 aan de westzijde van de carmelietenvesten (de peirdekouter) invoert om de laan een zekere status te verzekeren. Garentwijnder en blauwverver Anton Possé bouwde al circa 1776 zijn huis met atelier, naast zijn geboortestad – en provinciaal ontvanger Paul Wille aan de Nieuwstraatpoort. Als garentwijnder en verver met vier arbeiders in dienst, is Possé een van de pioniers van de Aalsterse industrialisatie en stelt in datzelfde jaar 1792 een opmerkenswaardige daad die tot vandaag in het stadsbeeld bewaard bleef. Hij krijgt de toelating de stadsgoot tot aan zijn atelier door te trekken waardoor de watertoevoer van de nabije snelvlietende beek verzekerd wordt. Daarom wordt hier een sluis gebouwd, die hij zelf moet onderhouden om proper en vuil water te scheiden. Een vroegtijdige ecologische zet die nog altijd onder de resten van de vroegere Sint-Jobsteeg terug te vinden is. Zijn zoon Jac. Jos Possé, nu aangeduid als *garenfabricant*, zet de activiteiten van zijn vader verder. Hij sterft echter in mei 1838, op 34-jarige leeftijd, kort na zijn vrouw. Er is geen onmiddellijke opvolger en het huis wordt verkocht aan leden van de familie Brisard. De ouders Brisard wonen zelf enige huizen verder op het Keizersplein. Het zijn meestal ongehuwde veertigers. Zoon Frederik Brisard, afkomstig van Nederbrakel, komt zich na enige omzwervingen in 1855 definitief op het Keizersplein vestigen. Maar nu alleen, zodat hij beslist het huis in twee te delen. Hij blijft zelf wonen in huisnummer 3 (A1794 en 1794a) en verhuurt het andere huis onder huisnummer 1 (A1795). Onder de huurders de familie Roselt, Van Der Meeren – De Pau, Maria Possé – Verbestel en het kinderloze echtpaar Hubert Fr. Bolle – Margaretha Lies, beiden boekbinders, die er jarenlang zullen wonen. Zo wordt de installatie van een nieuwe voordeur een noodzaak. Op latere leeftijd huwt Frederik Brisard de twintig jaar jongere Maria Seraphina Temmerman uit Eeklo maar hun huwelijk blijft kinderloos. In september 1887, nog geen jaar voor zijn overlijden, laat hij in een geheim testament alle roerende en onroerende goederen aan zijn vrouw. De zeventigjarige Maria Seraphina schrijft in juni 1895 zelf een uitgebreid eigenhandig testament dat bij haar overlijden in april 1911 zijn beslag krijgt. De roerende goederen komen aan de drie kinderen van haar broer Marcel Louis Temmerman terwijl de onroerende goederen in het openbaar moeten verkocht worden om de opbrengst nadien te verdelen zowel onder de voornoemde kinderen als de naaste familieleden van haar overleden man. In juli 1911 reeds stellen de drie betrokken echtparen: Alma Temmerman – August De Staercke, beide nijveraars te Gent; Eugenie Temmerman en haar man Eduard Wille, dokter, burgemeester te Zomergem en provincieraadslid naast Augusta en haar man Henri Wille, eigenaar in diezelfde gemeente, de twee huizen op het Keizerlijkplein te koop. Enigszins onverwacht dient zich ook het Aalsterse stadsbestuur met burgemeester Felix De Hert en de schepenen Désiré De Wolf en Isidoor Bauwens, als koper van de huizen op het Keizersplein aan. De met een legaat begiftigde advocaat en provincieraadslid Odilon Van Der Haegen treedt wellicht op als tussenpersoon. In april 1914, met de Eerste Wereldoorlog in het zicht, wil het stadsbestuur zich ontdoen van dit patrimonium om in beslagname te voorkomen. De situatie wordt acuut in april 1917 wanneer de Duitse bezetter een groot offensief inzet en de druk op werklozen vergroot. Als tegenzet begint het stadsbestuur met een duur project, de aanleg van het stadspark in eigen uitvoering met werklozen, waarbij ze elke financiële inbreng in de stadskas goed kan gebruiken. De koper is Petrus Paul Joz. De Clippele, katholieke burgemeester van Gijzegem, grondeigenaar en advocaat, gehuwd met Blanche Adelaïde Theresia De Wolf, familie van De Wolf – Cosijns. Hij betaalt 21000 frank. Samen richten ze het huis opnieuw in als één geheel, zoals dat bij hun status past. In september 1919 verhuren ze het huis aan hun familie Germaine De Clippele – Henri Gust. Moens de Haese, een

vooraanstaand industrieel, die er met hun kinderen tot 1937 blijven om dan naar de Albrechtlaan te verhuizen. Petrus De Clippele verkoopt dan voor 140000 frank het huis aan barones Jacqueline Maria Jos; de Béthune, gehuwd met Gontram Prosper G.M. Stas de Richelle uit Merelbeke. Wat later komt haar vader Lodewijk de Béthune en zijn vrouw barones de Hèle inwonen. Hij overlijdt er in 1938. Tijdens de oorlogsjaren verblijven de beide families weinig in Aalst en verschillende bekende personen zorgen voor het onderhoud van het huis. De eigenares zelf, barones de Béthune, is sinds 1942 met haar man teruggekeerd naar Merelbeke, waar ze overlijdt in 1949. Het huis zal nadien een hele tijd leeg staan. Ingenieur Eduard De Beer uit Leeuwerger wordt de volgende eigenaar. Hij maakt een beloftevolle carrière aan het ministerie in Brussel. Mede door zijn vrouw, Maria Julienne Gabrielle Staessens (uit Oostende) die hem kan overtuigen in Aalst te blijven wonen, koopt hij het huis van Stas de Richelle en zijn kinderen in oktober 1952 aan de prijs van 800.000 frank. Na de dood van prof. De Beer, een van de Europese specialisten in grondmechanica en fundamenteeringstechnieken en zeer actief in verschillende Aalsterse instellingen, blijft zijn vrouw en hun zoon nog een tiental jaren daar wonen. In 2006 wordt de woning gekocht door de familie Bogaert die het huis met veel oog voor authenticiteit restaureert en ombouwt tot een stijlvolle kledingszaak.

Bronnen:

Aalst, Stadsarchief: Bevolkingstelling en Wettelijke Passeringen.

Beveren, Rijksarchief: Notariaten.

Gent, Archief van het provinciaal kadaster.

Met speciale dank aan de notarissen Lingier, Moyersoën en Van Den Bossche.

H. Strijpens, *Het Keizersplein te Aalst*.